

**SPRÁVA O VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ ČINNOSTI, JEJ VÝSLEDKOV A
PODMIENKACH V MATERSKEJ ŠKOLE, šk. rok 2014/2015**

a) základné identifikačné údaje o škole: (§ 2 ods. 1 písm. a)

1. Materská škola
2. Švermova 8, 976 46 Valaská
3. Číslo telefónu: 048/6175293, 0911171503
5. Zriaďovateľ: Obec Valaská, Nám.1. mája 460/8
6. Riaditeľka MŠ: Mgr. Iveta Babčanová, zástupkyňa riaditeľky MŠ: Mgr. Stanislava Kaliská
7. Údaje o rade školy a iných poradných orgánoch školy: RŠ, ktorá v našej MŠ pracovala bola – 11 členná, zložená z pedagogických zástupcov: p. Milada Kolajová, p. Mgr. Blanka Kysel'ová, nepedagogických zástupcov: p. Ľuba Komorová, predseda RŠ: p. Mgr. Janka Šuníková, členovia: p. Marcel Melicherčík, p. Miloš Levík, p. Erik Bachratý a delegovaní zástupcovia z OcÚ: p. Eva Pepichová, p. Silvia Vlkoláčková, p. Milena Dobrotová a p. Ing. Zuzana Slivková. Má vypracovaný štatút RŠ, plán práce, schádza sa štyrikrát ročne a podľa potreby, jej činnosť sa v uplynulom školskom roku skvalitnila. Funkčné obdobie RŠ sa začalo 06.05.2012 po uskutočnení voľby RŠ v zmysle § 25 ods. 16 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov za účasti nadpolovičnej väčšiny oprávnených voličov na obdobie 4 rokov. RŠ sa na svojich zasadnutiach zaoberala Školským poriadkom školy, Plánom práce školy, Organizačným poriadkom školy, ŠKVP a prijatým počtom detí a aktivitami školy.

Poradné orgány riaditeľa MŠ: Pedagogická rada, IMZ.

b) Počet detí v školskom roku 2013/2014: zapísaných 102, z toho 18 rómskych detí, 11 detí s OŠD, 16 detí navštevovalo logopedickú poradňu v Brezne.

c) Počet zamestnancov: kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci – 10, 3 zamestnankyne majú úplné stredné odborné vzdelanie : Milada Kolajová, Alena Vaisová, Janka Svitekova, jedna zamestnankyňa má ukončené vysokoškolské štúdium v odbore učiteľstvo všeobecnovzdelávacích predmetov, špecializácia: náboženská výchova - etická výchova: Mgr. Ľubica Pruknerová, 4 zamestnankyne vysokoškolské vzdelanie v oblasti predškolskej pedagogiky:

Mgr. Stanislava Kaliská, Mgr. Janeta Nitková, Mgr. Veronika Odelgová, Mgr. Blanka Kysel'ová, riaditeľka MŠ Iveta Babčanová má ukončené vysokoškolské vzdelanie v odbore sociálna práca, 1. stupeň VŠ v odbore predškolská pedagogika majú ukončené zamestnankyne Bc. Simona Straková. Mgr. Oravcová Ivana má ukončené vysokoškolské vzdelanie v oblasti učiteľstva pre primárne vzdelávanie.

Počet nepedagogických zamestnancov - 2: Ľuba Komerová, školníčka, ktorá v zimnom období robí aj kuričku plynovej kotolne a upratovačka: Lucia Hlinková na elokovanom pracovisku. Strava je dovážaná zo ZŠ, kuchárka: Zdenka Ridzoňová a kuchár Karol Andrášek sú zamestnancami ZŠ.

d) Pravidelne sa vzdelávajú všetci pedagogickí zamestnanci vzdelávacími aktivitami organizovanými MPC v Banskej Bystrici. Riaditeľka MŠ, Iveta Babčanová ukončila 1. atestáciu.

e) Údaje o aktivitách a prezentácii školy na verejnosti (§2 ods. 1 písm. i): Aktivity školy sú prezentované na verejnosti, obsahovo bohaté, viažu sa na ročné obdobia a v priebehu roka sú dopĺňané o nové aktivity podľa požiadaviek a potrieb rodičov, učiteliek, ale i detí. Počas školského roka sme uskutočnili tieto zaujímavé aktivity: Víťanie jesene spojené s ochutnávkou ovocia a zeleniny, Šarkaniádu spojenú s opekaním zemiakov v pahrebe, Deň tolerancie, v mesiaci úcty k starším pozdrav detí v Klube dôchodcov a v MŠ, ľudové zvyky: Od Ondreja po Luciu, Mikuláš, vystúpenie detí vo vianočnom programe v obci: Vianočná cesta, uskutočnené v spolupráci s MUDr. Leou Weberovou, fašiangový karneval v materskej škole, vynášanie Moreny, triedne a školské kolo v prednese poézie a prózy ku Dňu detskej knihy, Deň zeme, súťaž v speve pod názvom: Včielkin slávik, Deň matiek, stávanie mája v obci, Jánske ohne v obci, MDD sme oslávili výletom Čiernohronskou železničkou do Vydrova. Deň otcov športovo – brannou vychádzkou a opekaním špekačiek v altánkoch na Lipovej. Záver školského roka sme ukončili spoločným výletom do Bojníc, ako aj rozlúčkou s predškolákmi, ktorí sa rozlúčili so svojimi mladšími kamarátmi, zamestnancami MŠ, ale aj zamestnancami OcÚ vo Valaskej.

V tomto školskom roku sme pravidelne uskutočňovali turistické vychádzky a deti s pani učiteľkami spoznávali Slovenské Rudohorie v bezprostrednom okolí našej obce: Chvatimech, Lipová, Čachov, Vtáčnik, Hajný Grúň a Hlobišov. Deti predškolského veku sa zúčastnili pobytu v ŠvP Zbojská.

f) Údaje o projektoch, do ktorých je materská škola zapojená (§ 2 ods. 1 písm. j): Materská škola je zapojená do projektu Bezpečná škola, ktorý zabezpečuje firma Goodyear pod záštitou MŠ SR. Projekt prináša našej MŠ pozitívne zmeny hlavne v oblasti dobrej spolupráce s rodičmi a učí deti vhodnému správaniu na cestách a budovaniu vzťahu a opatrnosti detí na cestách.

Zapojení sme aj do projektu PRINED (projekt inkluzívnej edukácie). V rámci tohto projektu zamestnávame na našej materskej škole aj rómsku pedagogickú asistentku, naša materská škola cez tento projekt získala edukačný balíček v hodnote 10 000 €.

Ďalším projektom, do ktorého je naša MŠ zapojená, je skúšobný projekt Edulab, v ktorom naša MŠ overovala edukačné softvéry. Deti sa samostatne naučili pracovať s IAT, interaktívnou stenou, hovoriacimi štipcami, digitálnym fotoaparátom, notebookom, tlačiarňou.

g) Údaje o priestorových a materiálnych podmienkach materskej školy (§ 2 ods. 1 písm.) Priestory MŠ sú hygienicky vyhovujúce, neustále sú inovované. Pre deti boli zakúpené hračky, učebné pomôcky a záhradné zariadenie v hodnote: 8.240 €. MŠ investuje finančné prostriedky na neustále vylepšovanie materiálno - technických podmienok školy, ktoré sú vyhovujúce. Zamestnanec VPP udržiava záhradné zariadenie, ale uskutočňuje aj drobné opravy a údržbu v materskej škole.

h) Údaje o finančnom a hmotnom zabezpečení výchovno – vzdelávacej činnosti materskej školy (§ 2 ods. 1 písm. m)

1, Finančné a hmotné zabezpečenie výchovno-vzdelávacej činnosti sa uskutočňuje z finančných prostriedkov poukazovaných obci z výnosu dane z príjmov, ktorý bol v čiastke

221.210 € a jeho čerpanie doteraz v čiastke: 137.492,34 €.

2, Príspevky na čiastočnú úhradu nákladov spojených s hmotným zabezpečením od rodičov boli v čiastke: 1.340 € od začiatku kalendárneho roku. Rodičia prispievajú na jedno dieťa 4 €.

3, Finančné prostriedky získané od rodičov do pokladne Rodičovského združenia boli použité na nákup Mikulášskych balíčkov pre všetky deti našej materskej školy a darček pre deti predškolského veku ako pamiatka na MŠ.

i) Cieľ, ktorý si materská škola určila v koncepčnom zámere školy na príslušný školský rok a vyhodnotenie jeho plnenia (§ 2 ods. 1 písm. n)

Hlavným cieľom práce našej MŠ na príslušný školský rok bolo: Na základe tradícií a dobrých výsledkov školy naďalej budovať modernú, otvorenú a tvorivú školu, ktorá pripravuje deti pre zdravý, úspešný život, a v ktorej deti, aj dospelí, žijú svoj plnohodnotný život.

Tento dlhodobý cieľ bol plnený prostredníctvom týchto špecifických cieľov:

- Rozvíjať detskú tvorivosť a schopnosť riešiť problémy s podporou digitálnych technológií: počítač, internet, dataprojektor, interaktívna tabuľa, interaktívna stena, robotická včela Bee-Bot, robotický bager, mikroskop, fotoaparát a iné.
- Uplatňovať spolupatričnosť v skupine, vzájomné rešpektovanie sa v rodine a v materskej škole, zhotoviť piktogramy.
- Myslieť v súvislostiach, komunikovať na primeranej úrovni, naučiť sa rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Rozvíjať priateľstvo, úctu, toleranciu.
- Podporiť záujem detí o problematiku zdravia, zdravej výživy a ochrany životného prostredia pre zdravý, šťastný a bezpečný život.
- Uplatňovať a dodržiavať návyky kultúrneho správania a spoločenských pravidiel. Vnímať sviatky zimy ako sviatky rodiny, pokoja a radosti.
- Podporiť vzťah dieťaťa k poznávaniu, učeniu hrou a sebahodnoteniu. Rozvíjať špeciálne pohybové zručnosti a schopnosti.
- Rozvíjať sociálne kontakty, fantáziu, humor, originalitu, prezentovať vlastný názor na základe zmyslového vnímania a pozorovania predmetov, rozvíjať obrazotvornosť.
- Utvárať a rozvíjať národné povedomie detí prostredníctvom ľudovej slovesnosti, motivovať deti k tomu, aby sa aktívne podieľali na vzdelávaní.
- Rozvíjať fantáziu a tvorivosť, environmentálne cítenie, v telesnom, hudobnom a výtvarnom prejave, rozvíjať a upevňovať manuálne zručnosti, dosiahnuť spoločný cieľ.
- V praktických činnostiach a estetickom prejave vyjadriť vzťah k matke.
- Rozvíjať logicko-analytické myslenie, predstavivosť, pozornosť, individualitu a schopnosť byť sám sebou, kooperovať v skupine.
- Posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám, byť zodpovedný za svoje správanie a činy.

- Osvojiť si na elementárnej úrovni anglické slová a spojenia prostredníctvom rôznych edukačných aktivít.

Prostredníctvom čiastkových cieľov zo štyroch tematických okruhov školského vzdelávacieho programu: Ja som, Ľudia, Kultúra a Príroda sme u detí rozvíjali tieto kompetencie:

Psychomotorické, boli rozvíjané spontánnymi i riadenými aktivitami, najmä pohybovými a relaxačnými cvičeniami a pobytmi vonku zaraďovanými aj viackrát v priebehu dňa s rešpektovaním pohybovej vyspelosti detí a ich možností. Účinnosť cvičení pozitívne ovplyvňovalo využívanie hudby, telovýchovného náčinia a náradia. Súťaživé a pohybové hry podnecovali rozvoj ich sebedomia, schopnosť byť trpezlivý, vytrvalý a vedieť zdolávať prekážky. Zdokonalila sa koordinácia pohybov, deti sú obratnejšie a pohotovejšie. Pri pobytach vonku boli rozvíjané aj špeciálne pohybové zručnosti ako sú – bicyklovanie, jazda na kolieskových korčuliach, spúšťanie sa na klzákoch a boboch atď. Pohybové aktivity v rámci pobytu vonku boli realizované cielene tak, aby sa dodržiavali zásady cieľavedomosti, postupnosti, primeranosti. Schopnosť pohybovať sa medzi prírodnými a umelými prekážkami rôznymi spôsobmi preukazovali deti na vychádzkach, školskom dvore (na preliezačkách, šmýkačkách, pieskovisku) a športovo – turistických aktivitách. Počas nepriaznivého počasia sme uplatňovali krátke organizačné formy – pohybovo – relaxačné cvičenia, telovýchovné chvíľky, motivačné hry a riekanky v spojení s hrou na telo a iné. Poznajú telovýchovné názvoslovie, ovládajú základné lokomočné pohyby, pohotovo menia polohy a postoje, manipulujú s náčiním, obratne sa pohybujú na náradí, orientujú sa v priestore a zvládajú pravo – ľavú orientáciu. Rozvoj globálnej motoriky sme systematicky a cielene zdokonaľovali prostredníctvom hrových, výtvarných, pracovných a telovýchovných činností, v ktorých deti prejavovali svoju pohybovú zručnosť, odvahu a priebornosť. Veľmi obľúbené boli pohybové hry s pravidlami, kruhové hry a hry na telo. Pravidelnými telovýchovnými aktivitami sme podporovali všestranný rozvoj pohybových schopností a zručností detí ako aj zdravotnú účinnosť pohybových aktivít. Deti sa zúčastnili aj detskej športovej olympiády v Brezne, kde Monika Plešková získala druhé miesto v hode. Naším hlavným cieľom bolo, dopriať deťom dostatok pohybových aktivít.

Úroveň rozvoja vizuomotorickej koordinácie a jemnej motoriky sa v druhom polroku školského roka zlepšila prostredníctvom grafomotorických cvičení v pracovných zošitoch, hier s mozaikami, puzzlami, didaktickými skladačkami, konštruovaním, modelovaním, kreslením, maľovaním, strihaním a manipuláciou s drobnými predmetmi, ale aj písaním perom na interaktívnej tabuli, ktoré podporovali rozvoj drobného svalstva rúk. U prevažnej

väčšiny detí sme dosiahli požadovanú úroveň grafomotorickej zručnosti, a to vhodnými metodickými postupmi a správnym výberom písacieho a výtvarného materiálu. Deti sme viedli k správne mu postoj u a polohe pri práci, čo sa prejavilo vizuálnou orientáciou na ploche papiera, správnym držaním grafického materiálu, primeraným tlakom grafickej stopy. Využívali sme tieto pracovné zošity: Vrabček, Škôlkar poznáva, Písanka škôlkára, Škôlkar počíta, Chrobáčik. Deti prejavili záujem o písmená a čísla, zvládli grafickú podobu svojho mena. Jedno dieťa získalo za výtvarnú tvorbu v Chalupkovom Brezne ocenenie za stvárnenie námetu a farebné zobrazovanie.

Problémy mali deti, ktoré našu MŠ navštevovali len jeden školský rok. Tlačili grafickým materiálom na podložku, boli ľahko unaviteľné a nesústredené, strácali záujem o prácu a úlohy nedokázali pochopiť na prvýkrát. V grafomotorickom rozvoji sa nám osvedčili skupinové práce detí na veľkých formátoch. Je potrebné vyzdvihnúť snahu, húževnatosť a vytrvalosť rómskych detí pri zvládaní týchto činností. Pani učiteľky využívali vo svojej práci individuálny prístup k týmto deťom. Ľaváci nemali problém s grafomotorikou, pracovali s pomôckami pre ľavákov. Počas školského roka si deti osvojovali sebaobslužné činnosti, upevňovali hygienické návyky a návyky správneho stolovania. Prostredníctvom motorických kompetencií sme zabezpečili správny psychosomatický vývin každého dieťaťa a zdravý rast. Zároveň sme utvárali životné postoje k zdravému životnému štýlu a prevencii chorôb.

Osobnostné, boli rozvíjané prostredníctvom rôznorodých aktivít, ktoré podnecovali rozvoj detskej osobnosti. Významnú úlohu zohrávali dramatické hry, prostredníctvom ktorých si deti uvedomovali svoje silné a slabé stránky, schopnosť viesť a presvedčať, čo výrazne prispelo k sebauvedomovaniu detí. Deti boli inšpirované k vzájomnej spolupráci, pomoci, dodržiavaniu pravidiel a rešpektovaniu sociálnych, kultúrnych i zdravotných osobitostí svojich vrstovníkov. Postupne sa naučili jeden druhého akceptovať, spoločne riešiť učebné problémy, čím prispievali k vytváraniu priateľskej atmosféry v triedach. Deti sa podieľali na tvorbe pravidiel v triede, čo prispelo k ústupu negatívnych prejavov správania a ich postupného dodržiavania a rešpektovania. Uvedomujú si dôsledky svojho správania a konania, vzájomnými dohodami a návrhmi riešia konfliktné situácie. Deti boli vedené k schopnosti odpustiť kamarátovi, ospravedlniť sa za nevhodné správanie nielen slovne, ale aj telesným kontaktom: objatím, pohladkaním, byť zodpovedný za svoje konanie a správanie, uvedomiť si svoju chybu, rešpektovať iných. Až v druhom polroku si začali uvedomovať svoju vlastnú identitu, začali aktívnejšie spolupracovať, komunikovať a presadzovať sa v kolektíve, mali dostatok príležitostí na sebareflexiu a sebapoznávanie, adekvátne vzrástlo

ich sebavedomie. Dokázali omnoho pružnejšie vyjadrovať svoje potreby a želania ako rozprávať o svojich pocitoch, dojmoch, zážitkoch. Na ich vyjadrenie sme využívali hlavne komunikačný kruh. Pri riešení problémových úloh a situácií uplatňovali svoje skúsenosti, názory a postoje. Zmenilo sa správanie detí voči sebe, dokázali prejavíť aj toleranciu a ohľaduplnosť. Správali sa empaticky, primeraným spôsobom dokázali prijímať vlastné výhry a prehry. Na riešení konfliktov sa zúčastňovali aj ostatné deti, čím sme dosiahli účinnejšie výsledky. Deti si začali uvedomovať aj dôsledky svojho nevhodného správania sa.

Osobnostné kompetencie majú dostatočne rozvinuté tie deti, ktoré navštevujú MŠ viac ako jeden rok. Najväčším problémom detí aj naďalej ostáva objektívne zhodnotiť kvalitu svojich učebných a pracovných výsledkov. Túto schopnosť má len malá časť detí.

Sociálne, v každodennom pôsobení sme sa zamerali na rozvíjanie a posilnenie partnerského vzťahu učiteľka – dieťa, dieťa – dieťa, založenom na vzájomnej dôvere, tolerancii, rešpektovaní osobnosti dieťaťa s jeho individuálnymi potrebami. Deti sme viedli k dôvere vo vlastné schopnosti, k dôvere k iným. Naučili sa prijať vo svojej blízkosti kamaráta ako spoluhráča, tolerovať jeho záujmy, zosúladiť vlastné predstavy a požiadavky s kolektívom detí. Časté spory a konflikty narúšali nielen hry detí, ale aj realizáciu výchovno – vzdelávacích činností. Situácia sa zlepšila v druhom polroku po zvládnutí adaptačných problémov. Postupne sa deti naučili správať podľa vopred dohodnutých spoločenských pravidiel. Prehĺbila sa spolupráca vo dvojiciach, v skupine a kolektíve. Základy empatie boli cielene a premyslene deťom vštepované počas celého roka prosociálnymi aktivitami, aktivizujúcimi metódami, čím sa vytvárali u detí správne citové vzťahy: otvorenosť, dôvera, úprimnosť, vzájomná úcta, tolerancia, ohľaduplnosť, potreba sebarealizácie a sebahodnotenia, schopnosť hodnotiť druhých. Deti sa vzájomne podporovali, pomáhali jeden druhému, tolerovali rómske deti, spolupracovali s malými deťmi a pomáhali im. Deti dokázali prijateľným spôsobom nadväzovať kontakty s rovesníkmi a dospelými. Spolupodieľali sa na plánovaní, organizovaní a hodnotení činnosti počas dňa a týždňa. Pravidelne boli vedené k starostlivosti o poriadok v interiéri MŠ, starali sa o izbové kvety, triedili, ukladali hračky a pomôcky, skladali odev a pomáhali pri drobných pracovných činnostiach, zhotovovali aktuálne nástenky a dekorácie.

Mladšie deti konflikty riešili s pomocou dospelých, snažili sme sa čo najviac eliminovať riešenie situácií plačom a krikom vhodnou motiváciou a kladným hodnotením. V situáciách vyžadujúcich pomoc sa snažili druhým pomáhať.

Komunikatívne, boli cielene a systematicky rozvíjané počas celého školského roka prostredníctvom rozhovorov a cvičení, reprodukciou a dramatizáciou rozprávok, vyjadrovaním svojich myšlienok, pocitov, postojov názorov, hodnotením seba, ale aj svojich kamarátov, reprodukováním oznamov, počúvaním textov a ich reprodukciou. Slovnú zásobu si deti rozširovali a obohacovali aj vysvetľovaním nových, neznámych slov a výrazov, ako aj ich pochopením a používaním. Pani učiteľky vytvárali podmienky stimulujúce rozvoj komunikácie, viedli ich k formulovaniu a interpretovaniu vlastných myšlienok, reprodukovaniu informácií. U veľkej väčšiny detí pretrvávala zlá výslovnosť a zreteľnosť hlások (sykavky, rotacizmus, fufnavosť, zamieňanie hlások), nie všetky deti navštevovali logopedickú poradňu, rodičia stále nedoceňujú jej význam. Závažným problémom je aj kvalita rečového prejavu. Odstránili sme problémy, ktoré mali deti zo sluchovo – analytickými hrami, pri ktorých bolo treba myslieť a pohotovo odpovedať, napr: začíname rovnako, reťaz zo slov, uhádni slabiku, vytlieskaj slová, atď. Boli motivované k aktívnemu vyjadrovaniu sa aj v slovných hrách: dopĺňovačky, krížovky, popletené slová, vety, ale aj pri maľovanom čítaní a písaní jednoduchých textov. V komunikácii sme dodržiavali základné princípy komunikácie, a to schopnosť aktívne počúvať a rešpektovať hovoriaceho, chápať obsah textu. V druhom polroku už deti boli schopné viesť monológ a dialóg v rámci svojich možností a schopností. Do spontánnych rozhovorov sa deti zapájali aktívnejšie ako do riadených, ktoré sú v mnohých prípadoch málo obsažné s nedostatkom súvetí. Vyspelejšie deti slovne formulovali svoje myšlienky a názory samostatne, deti menej vyspelé s pomocou dospelého. Predčitateľskú gramotnosť sme cielene a plánovite rozvíjali v priebehu celého školského roka. Deti s pravidelnou dochádzkou rozlišovali tlačený a písaný text, poznávali písmená a rozlišovali hlásky na začiatku a konci slova, svoje meno napísali tlačeným písmom, z písmen skladali slová, odpísali jednoduchý text, poznali maľované čítanie, zhotovili si vlastné knižky, pojmové mapy, napísali niektoré číslovky. Tieto schopnosti sa u detí prejavili ku koncu školského roka.

Kognitívne, poznanie detí bolo rozvíjané zadávaním adekvátnych úloh smerujúcich k hľadaniu, poznávaniu a vyvodzovaniu nových súvislostí medzi javmi, predmetmi a činnosťami, ktoré neskôr využívali pri riešení problémov v osobnej a spoločenskej rovine. Rešpektovali sme vekové možnosti a učebné štýly každého dieťaťa, na základe ktorých mali deti možnosť získavať poznatky vlastnou cestou. Deti porovnávali, priradzovali, triedili predmety a veci podľa farby, tvaru, veľkosti, poznali geometrické tvary, tvorili číselný rad, oboznámili sa s pojmi viac, menej, rovnako. Nadobudli poznatky a vedomosti

o predmetoch dennej potreby, potravinách, dopravných prostriedkoch a situáciách, domácich a hospodárskych zvieratách, hmyze, vtákoch, kvetoch, stromoch, ovocí a zelenine. Takto získané poznatky dokázali aplikovať v hrách. Najväčšie problémy mladším deťom robili časové vzťahy, pretože sú to abstraktné pojmy a nedokázali pochopiť časovú postupnosť. Spontánne sa zapájali do činností realizovaných individuálne, v skupine i frontálne. Postupným objavovaním a experimentovaním získavali skúsenosti, vedomosti a schopnosti vedúce k osvojovaniu poznatkov. Zintenzívnili sa ich záujem o získavanie nových poznatkov. Prejavovali dostatočný záujem o riešenie logicko – matematických úloh, ktoré podnecujú rozvoj ich tvorivého a kritického myslenia. Zvládli základné matematické operácie, používali správnu terminológiu pri manipulačných a grafických činnostiach. Vnímali matematické súvislosti a vyslovovali jednoduché úsudky. Pri riešení problémov uplatňovali vlastné predstavy a myslenie, niektoré dokázali navrhnúť originálne riešenia problémov a úloh. Na upevňovanie nadobudnutých vedomostí boli používané pracovné zošity a detské časopisy Vrabček, Zvonček, Adamko a Včielka, ako aj edukačné programy na interaktívnej tabuli, kde plnili rozmanité matematické úlohy. Úlohy v oblasti matematickej gramotnosti deti zvládli dobre, tie úlohy, ktoré im spôsobovali problémy boli opakovane zaradené do edukačného procesu. Zážitkové učenie, riešenie problémových úloh a situácií podnecovali u detí rozvoj fantázie, predstavivosti, vynaliezavosti a tvorivosti. Deti boli cielene nabádané k zhodnocovaniu vlastných výkonov, čím bolo rozvíjané ich kritické myslenie. Schopnosť zotrvať pri hre a činnosti primerane dlhý čas bolo u detí individuálne. Vyvážené striedanie pohybových a hrových činností priaznivo ovplyvňovali výkony detí a stimulovali ich záujem a iniciatívu, naďalej je potrebné vo zvýšenej miere podporovať hodnotiace a sebahodnotiace spôsobilosti detí. Vo všetkých organizačných formách prevládalo u detí zmyslovo – pohybové myslenie, ktoré sa rozvíjalo manipulačnými hrami, zážitkovým učením a rôznymi edukačnými a spontánnymi aktivitami.

Učebné, boli rozvíjané vytvorením podnetného učebného prostredia, dostatočným množstvom hračiek, hrového materiálu, učebných, didaktických a digitálnych pomôcok. Zvedavosť a spontánny záujem patrili k dominantným vlastnostiam detí pri získavaní vedomostí, spoznávaní a skúmaní všetkého nového. Aj keď na začiatku školského roka mali deti problém sústrediť sa a zotrvať dlhší čas pri činnostiach a prejavit' svoju aktivitu, postupne si rozvíjali svoje spôsobilosti v oblasti sebarealizácie, situačného rozhodovania, aktívneho počúvania, verbálnej komunikácie a manipulačných zručností. Spoznali náučnú literatúru, dostupné učebné pomôcky, nové druhy logických a spoločenských hier, naučili sa pracovať s knihami,

detskými časopismi a pracovnými zošitmi. Poznatky neprijímali len spontánne, ale aj zámerne pod vedením učiteľiek. Pri plnení cieľov učiteľky rešpektovali osobnostný rozvoj dieťaťa, jeho tempo práce, druh učenia, vnímania, ale aj typ inteligencie, potreby a záujmy. Slabšie výsledky vykazovali niektoré deti rómskeho pôvodu a deti zo SzP. Za hlavnú príčinu označila pani učiteľka nepravidelnú dochádzku do MŠ. Aktivita detí pri skupinovom a individuálnom učení je rozdielna. Sebavedomejšie deti boli oporou pre slabšie, usmerňovali ich, nabádali a kontrolovali. Z dosiahnutého cieľa sa tešili, prejavovali radosť z úspechu.

Ťažiskom našej práce pri osvojovaní nových poznatkov a prebudení záujmu u všetkých detí o danú činnosť, sa stala hra, vhodne motivovaná témou, ročným obdobím, nadväzujúca na stupeň osvojených poznatkov.

Informačné, cieľavedome a systematicky sme rozvíjali detské poznanie a schopnosť získavať nové poznatky a skúsenosti. Deti boli vedené k samostatnosti, pozornosti, rozhodnosti a vytrvalosti. Pri plnení cieľa sme využívali aj úlohy z environmentálnej výchovy a CO, realizovali sme programy na podporu zdravia, využívali sme časopis Adamko, Zvonček, Vrabček, Včielka, kde sme riešili hlavolamy, slovné a matematické hry, maľované čítanie. Informačné kompetencie sme rozvíjali aj pomocou kníh, encyklopédií, atlasov, máp, publikácií, využívaním lupy, pozorovaním a skúmaním rôznych produktov z prírody, rodiny, dopravy a vesmíru. Na základe poznatkov z vývinovej psychológie, dôkladného poznania dieťaťa, vedenia pedagogickej diagnostiky, sme deti motivovali k činnostiam podľa individuálneho záujmu, ale vytvárali sme aj situácie s určitým zámerom, a to v tých oblastiach, ktoré bolo potrebné u detí posilniť. Výchovno – vzdelávacia činnosť bola orientovaná na rozvoj celej osobnosti dieťaťa s rešpektovaním jeho individuality. Počítače sa stali prirodzenou a neoddeliteľnou súčasťou ďalšieho vývoja detí v našej materskej škole, prostredníctvom nich sme podporovali u detí rozvoj tvorivého, kreatívneho a kritického myslenia viacerými spôsobmi. Takéto deti rýchlejšie spracovávajú informácie, lepšie vedia triediť a zapamätávať si fakty. Deťom sme približovali efektívne využívanie počítača a ďalších digitálnych technológií vo výchovno – vzdelávacom procese, podporovali sme aktívne využívanie informačno – komunikačných technológií v predprimárnom vzdelávaní a poznávanie moderných informačných a komunikačných technológií a elektronických didaktických pomôcok, ako aj schopnosť tvorivého využitia v praxi. Deti sa oboznámili s konkrétnymi edukačnými softvérmi na rozvíjanie matematických kompetencií, psychomotorických, sociálnych, kognitívnych, ale aj komunikatívnych, napr.: Alík, Cirkus šaša Tomáša, Macko Pu, Krok za krokom, Hravé slovička, Hurá do školy, edukačné hry na

www.sheppardsoftwarw.com-pexeso, puzzle a iné. Získali praktické zručnosti pri práci s interaktívnou tabuľou. Uvedomili sme si, že je veľmi dôležité starostlivo vyberať a utvárať softvérové prostredie a rovnako primerane ho aj využívať v predprimárnom vzdelávaní. Práca s PC a na interaktívnej tabuli sa zlepšila aj v elokovaných triedach MŠ, kde už deti môžu získavať informácie aj z internetu. Spolupodielali sme sa na overovaní edukačných programov pre deti v spolupráci s eduSensus, kde sme mali možnosť zadarmo využívať ich edukačné programy. Deti 5 – 6 ročné dokázali na konci školského roka tvoriť s pomocou učiteliek jednoduché prezentácie.

V pedagogickom procese sme postupovali podľa Štátneho vzdelávacieho programu ISCED 0 a školského vzdelávacieho programu našej materskej školy: Pod' sa s nami hrať. Volili sme optimálne formy a metódy práce s deťmi. Striedali sa najmä skupinové a frontálne činnosti s individuálnym prístupom, pohybové, námetové, dramatické a didaktické hry, vo zvýšenej miere edukačné aktivity. Deti s OŠD mali vypracované individuálne plány osobného rozvoja s prihliadnutím na typ inteligencie, dominantného spôsobu vnímania, temperamentu a osobných preferencií. Deti s OŠD dosahovali veľmi dobré výsledky vo výchovno – vzdelávacom procese. Samostatnosť a rečovú aktivitu detí sme posilňovali vytváraním dostatočne stimulujúceho prostredia, menili sme hracie kútiky, dopĺňali ich, vytvárali sme dostatočný priestor a čas na rečovú komunikáciu, rôzne slovné a jazykové hry a cvičenia, dramatizácie. S deťmi sme viedli empatické rozhovory, ale výsledky nie sú adekvátne vynaloženému úsiliu a možnostiam detí.

Edukačné aktivity boli nevyhnutné najmä pri práci s rómskymi deťmi. Zvýšená starostlivosť bola venovaná rozvoju grafomotorických zručností. Prevažná časť detí mala problémy s jemnou motorikou, držaním grafického materiálu a grafickými znakmi v triede predškolských detí so sociálne znevýhodneného prostredia.

Osobitná pozornosť bola venovaná príprave detí na školu, a to najmä vytváraním tvorivej a podnetnej pracovnej atmosféry, využívaním rôznych heuristických metód, pokus a omyl, problémové učenie, otvorené otázky. Deti nemali problém hľadať rôzne možnosti a riešenia pri otvorených otázkach. Všetky činnosti sa uskutočňovali zážitkovým učením so zapojením čo najviac zmyslových orgánov.

Základy ekologického konania a správania k prírode a životnému prostrediu – environmentálnou výchovou boli deti podnecované k citlivému vnímaniu živej prírody obklopujúcej naše prostredie. Vychádzky do prírody boli zamerané na spoznávanie rastlinnej a živočíšnej ríše, na objavovanie vzájomných súvislostí, citlivé vnímanie prírodných krás a scenérií. Učili sa o prírodu starať a ochraňovať ju, vlastným pričinením čistili chodníky a lúky. Napriek našej veľkej snahe nie každé dieťa sa chová k prírode s láskou. Je potrebné ďalej trpezlivo vysvetľovať, ísť vlastným príkladom, ale aj spolupracovať s rodičmi pri ochrane životného prostredia.

CO a výchova k zdraviu detí bola realizovaná prostredníctvom pohybových aktivít, napr.: hry a hrové činnosti, telovýchovné zamestnania, športovo-branné vychádzky, ktoré deti podnecovali k pozornosti, sústredenosti a vytrvalosti. Hravo zvládali prírodné i umelé prekážky, zdokonalili sa v obratnosti a telesnej zdatnosti. Spoznali ochrannú masku, jej účel a použitie pri nácvikoch požiarnych poplachov, prácu miestnych hasičov priamou ukážkou v teréne.

Na rozvíjanie emocionálnej inteligencie detí sme využívali najmä rôzne prosociálne hry a aktivity. V tejto oblasti sa vyskytujú rozdiely podľa vekových osobitostí, a taktiež podľa charakterových vlastností. Sú deti, ktorým je potrebné kladným hodnotením pozdvihnúť sebavedomie, na druhej strane sú deti príliš sebavedomé, upozorňujú na seba nevhodným správaním, agresivitou, drzosťou. Deti sa zlepšujú v schopnosti sebahodnotenia, dokážu primerane zhodnotiť svoje správanie, ale stále pretrváva, že skôr dokážu posúdiť konanie a skutky kamarátov. U detí sme sa snažili vyzdvihovať pozitívne vlastnosti, aby každé dieťa mohlo prežívať radosť z úspechu. Aj naďalej je potrebné viesť deti k primeranému sebapoznaniu a sebahodnoteniu, motivovať ich k samostatnej aktivite, k stálejšiemu záujmu a túžbe dosiahnuť cieľ.

Vo výchove a vzdelávaní sme v rôznej miere využívali aj podoblasti vzdelávacích oblastí: pohybovú, zdravotnú, prírodovednú, matematicko – logickú, jazykovú, komunikatívnu, etickú, vlasteneckú, informačnú, umelecko – expresívnu, pracovnú, ako aj prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, ochranu života a zdravia, dopravnú výchovu – výchovu k bezpečnosti v cestnej premávke, environmentálnu, mediálnu, multikultúrnu výchovu, výchovu k tvorivosti, rozvoj predčitateľskej gramotnosti a gramotnosti vo všeobecnosti, DT.

Vo výchove a vzdelávaní sme rozvíjali perceptuálno – motorickú, kognitívnu a sociálno – emocionálnu stránku rozvoja osobnosti detí s uplatňovaním princípu aktivity dieťaťa a učiteľky v roli facilitátora, poradcu a hlavne výchovu založenú na láske a dôvere k dieťaťu.

j) Silné stránky MŠ:

- odbornosť a kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov MŠ,
- kreativita zamestnancov MŠ,
- prezentácia predškolského zariadenia v rámci okresu Brezno, publikačnou činnosťou v regionálnej tlači, prezentácia školy na rôznych podujatiach v rámci okresu Brezno – Brezniansky slávik, Olympiáda detí predškolského veku,
- 100 percentná zaškolenosť detí aj so sociálne znevýhodneného prostredia, pravidelné organizovanie pohybových aktivít smerujúcich k podpore zdravia a získavaniu návykov zdravého spôsobu života.
- Získavanie základov predplaveckej prípravy detí v rámci pobytu detí v ŠvP, organizovanie pobytu detí v ŠvP,
- návrat k ľudovým a kresťanským tradíciám a zvykom, oboznamovanie detí s anglickým jazykom,
- dobrá spolupráca s Ocú vo Valaskej, so ZŠ, ZUŠ, PPP, OŠI, logopedickou poradňou, obecnou knižnicou, detským lekárom, stomatológom, rodičmi – netradičné formy spolupráce,
- podnetná a estetická výzdoba tried a priestorov MŠ,
- prístup na internet pre deti a zamestnancov MŠ.

Slabé stránky MŠ:

- deti z neúplných rodín,
- interiér bez šatne pre pedagogických a ostatných zamestnancov MŠ.

Príležitosti:

- otvoriť školu verejnosti v popoludňajších hodinách – spokojné deti, rodičia, viac informácií o výchovno – vzdelávacom procese,
- reagovanie na výzvy MŠVVaŠ, ale aj iných organizácií – vypracovanie projektov,
- získavanie mimorozpočtových zdrojov a možnosti darovania 2% preddavkov daní pre OZ pri MŠ,
- posilnenie vzdelávania zamestnancov v záujme profilácie školy,
- zvyšovanie účasti rodičov na edukačnom procese,
- posilnenie pedagogického poradenstva pre rodičov,
- oprava balkóna, fasády a priestorov na uloženie hračiek používaných v školskej záhrade a na dopravnom ihrisku.

Riziká:

- nezáujem rodičov o dianie v MŠ, participácia na plnení školského vzdelávacieho programu,
- nedostatok finančných prostriedkov na vzdelávanie pedagógov, najmä mimo vzdelávacích inštitúcií, ktoré nie sú v zriaďovateľskej pôsobnosti MŠVVaŠ SR,
- stúpajúci počet detí s poruchami správania.

Návrh opatrení:

- 1, Plánovať ciele z učebných osnov ŠKVP, dbať na ich jednoznačnosť a jasnosť.
- 2, Vo výchovno – vzdelávacej činnosti uplatňovať princíp aktivity detí, experimentovanie a bádanie, rozvíjať ich hodnotiace a sebahodnotiace zručnosti vo vzťahu k vlastnému pokroku.

- 3, Zvýšenú pozornosť venovať rozvoju tvorivého a kritického myslenia, schopnosť pracovať spoločne, vzájomne sa rešpektovať prostredníctvom hry a pozitívneho emocionálneho prežívania dieťaťa.
- 4, Vytvárať bezpečné a hygienicky nezávadné podmienky pre pobyt detí a pracovné podmienky zamestnancov.
- 5, Pri utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií detí predškolského veku uplatňovať zážitkové učenie, dôsledne premyslieť obsah aktivít a voliť formy a metódy primerané detskému chápaniu, rešpektujúce aktuálnosť a uplatniteľnosť v reálnych životných situáciách.
- 6, Objektívne hodnotiť výkony detí.
- 7, Používať moderné učebné pomôcky, didaktickú techniku a IKT, rešpektovať osobitosti učenia sa detí predškolského veku.
- 8, Vhodným výberom metód práce zvyšovať požiadavky na komunikačné kompetencie detí a správny rozvoj reči.
- 9, Neskracovať bezdôvodne dĺžku pobytu vonku.
- 10, Vykonávať dôsledne a pravidelne kontrolu, vyhodnocovať plánovanie VVČ, vyučovanie učiteliek a úroveň rozvíjaných kompetencií detí v rovnocenných organizačných formách.
- 11, Vypracovať nový ŠKVP.

Správa prerokovaná na pedagogickej rade dňa: 31.08.2015

Vyjadrenie rady školy:

Valaská, 31.08.2015

Babčanová Iveta, Mgr.

riaditeľka MŠ